

Patikrinimai atskleidė miokardo infarkto atvejais teikiamų paslaugų spragas

Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Akreditavimo tarnyba) yra pagrindinė institucija, vykdanči gydytojų teikiamų paslaugų kokybės valstybinę priežiūrą. Siekdama užtikrinti pacientų teisę į tinkamas paslaugas, 2020 metais Akreditavimo tarnyba atliko konsoliduotus planinius patikrinimus, siekdama nustatyti, ar miokardo infarkto be ST segmento pakilimo atvejais asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų.

Gydymo įstaigų teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybė, jų veiksmingumas ir prieinamumas yra svarbiausi, vertinant gydymo įstaigų veiklos rezultatus. Siekdama užtikrinti efektyvią miokardo infarkto diagnostiką bei tobulinti gydymo kokybę, 2020 metais Akreditavimo tarnyba, įvertinusi iš Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos gautą informaciją apie 2019 metais rajono lygmens ligoninėse suteiktas stacionarinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas ūminio miokardo infarkto atvejais, patikrinimui atrinko 5 ligonines, kurios daugiausiai suteikė stacionarių paslaugų miokardo infarkto be ST segmento pakilimo atvejais, ir pacientai nebuvo pervežti dėl šių paslaugų teikimo iš perkutaninės koronarinės intervencijos centrų. Tikrinimas buvo atliktas VšĮ Anykščių rajono savivaldybės ligoninėje, VšĮ Mažeikių ligoninėje, VšĮ Rokiškio rajono ligoninėje, VšĮ Šilutės ligoninėje ir VšĮ Vilkaviškio ligoninėje.

Tikrinimų metu buvo vertinama, ar ligoninės turi teisę teikti reikiamas paslaugas miokardo infarkto be ST segmento pakilimo atvejais, paslaugų prieinamumas ir atitikties teisės aktų reikalavimams, darbuotojų profesinės kvalifikacijos įgijimas ir profesinis pasirengimas, darbo krūvis bei darbo laikas, turimos medicinos priemonės bei įranga, pacientų medicinos dokumentai. Patikrintų ligoninių įvertinimas parodė, kad visos įstaigos turi licencijas bei kitus privalomus dokumentus, suteikiančius teisę teikti reikiamas suaugusiųjų vidaus ligų, reanimacijos ir intensyviosios terapijos bei laboratorinės diagnostikos paslaugas. Be to, visose ligoninėse yra atskiri vidaus ligų, reanimacijos-intensyviosios terapijos paslaugas teikiantys skyriai ar poskyriai.

Kvalifikuoti specialistai – viena iš sąlygų teikti saugias ir veiksmingas asmens sveikatos priežiūros paslaugas. Akreditavimo tarnybos darbuotojai, atlikdami patikrinimus, konstatavo, kad visose ligoninėse vidaus ligų paslaugas teikiančių specialistų profesinė kvalifikacija ir profesinis pasirengimas atitiko teisės aktų reikalavimus, tačiau nepertraukiamas darbas yra užtikrinamas tik Anykščių rajono savivaldybės ir Rokiškio rajono ligoninėse, o kitose įstaigose paslaugas kai kuriomis dienomis teikė kitų specialybių gydytojai ar vidaus ligų gydytojų asistentai, kas nėra numatyta LR medicinos praktikos įstatyme ir LR sveikatos apsaugos ministro įsakymuose.

Atliktų konsoliduotų planinių patikrinimų radiniai patvirtina, kad šalyje trūksta specialistų, teikiančių reanimacijos-intensyviosios terapijos paslaugas. Nepertraukiamą specialistų darbą užtikrina tik Anykščių rajono savivaldybės ir Šilutės ligoninės. Be kita ko, ne visų VšĮ Rokiškio rajono ligoninėje ir VšĮ Vilkaviškio ligoninėje šias paslaugas teikiančių specialistų profesinė kvalifikacija atitiko teisės aktų reikalavimus (paslaugas teikė ir gydytojo anesteziologo reanimatologo asistentai, turintys tik medicinos gydytojo praktikos licenciją).

Vienas iš labiausiai pasitaikančių nustatytų pažeidimų yra susijęs su laboratorinių paslaugų užtikrinimu visą parą. Net 80 proc. patikrintų ligoninių neužtikrino medicinos biologų, laboratorinės medicinos gydytojų nepertraukiamo darbo. Patikrinimų metu buvo vertintos pacientų ligos istorijos. Paaikškėjo, kad laiku pirmojo troponino tyrimo

rezultatų gavimas yra viena opiausių ir dažniausiai aptinkamų problemų. Buvo nustatyta, kad visos tikrintos ligoninės ne visada užtikrina pirmojo troponino tyrimų rezultatų gavimą per 1 valandą nuo paciento atvykimo į ligoninę ar kardiologinių simptomų atsiradimo buvimo ligoninėje metu. Be to, tik VšĮ Anykščių rajono savivaldybės ligoninėje ir VšĮ Šilutės ligoninėje visais atvejais buvo užrašyta elektrokardiograma pirmojo paciento kontakto su sveikatos priežiūros specialistais metu.

Tik vienoje iš patikrintų ligoninių buvo organizuotas visų pacientų, kuriems buvo nustatyti miokardo infarkto be ST segmento pakilimo diagnostikos kriterijai ir didelė ar labai didelė rizika perkėlimas į perkutaninės koronarinės intervencijos centrą per nustatytą laikotarpį. Akivaizdu, kad vidaus dokumentų parengimo kokybė yra labai svarbi, užtikrinant įstaigos vidaus procesų tikslumą ir efektyvumą, todėl patikrinimų metu kreiptas dėmesys į vidaus dokumentuose įtvirtintų nuostatų atitiktį teisės aktų reikalavimams bei teiktos rekomendacijos dėl jų tobulinimo, siekiant geresnės paslaugų kokybės. Net trijose ligoninėse nustatyta, kad kai kurių bendrųjų įstaigos vidaus dokumentų nuostatai neatitinka teisės aktų reikalavimų.

Akreditavimo tarnyba dėl nustatytų teisės aktų reikalavimų pažeidimų visas patikrintas ligonines įspėjo ir nustatė terminą rastiems trūkumams pašalinti bei pateikti Akreditavimo tarnybai tai patvirtinančius dokumentus.

Siekdama pagerinti patikrintose įstaigose teikiamų paslaugų kokybę bei užtikrinti pacientų saugą, Akreditavimo tarnyba visoms ligoninėms pateikė 35 rekomendacijos dėl ligoninės darbo ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo organizavimo tobulinimo. Taip pat, siekdama tobulinti miokardo infarkto diagnostiką ir gydymo kokybę, Akreditavimo tarnyba parengė Sveikatos apsaugos ministerijai penkis pasiūlymus, pagrindžiančius tikrintų sveikatos priežiūros paslaugų teisinio reglamentavimo tikslinimo būtinybę bei dėl trūkstamų specialybių gydytojų darbo organizavimo užtikrinimo.

„Norint išgelbėti gyvybę žmogaus, susirgusio ūmiu miokardo infarktu, būtina užtikrinti savalaikius ir maksimaliai tikslius medikų veiksmus. Patikrinimai atskleidė miokardo infarkto atvejais teikiamų paslaugų spragas, kurias būtina šalinti“, – įsitikinusi Akreditavimo tarnybos direktorė Nora Ribokienė.

*Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos
prie Sveikatos apsaugos ministerijos informacija*